

***Octodrilus brecheri* (Zicsi, 1969), nova vrsta u lumbricidnoj fauni Srbije**

Mirjana Stojanović, Spasenija Karaman

Institut za biologiju PMF-a, Univerzitet u Kragujevcu

Abstract:

Karaman, S., Stojanović, M.: *Octodrilus brecheri* (Zicsi, 1969), New Species in the Earthworms Fauna of Serbia. Proceeding of the 7th Symposium on Flora of Southeastern Serbia and Neighbouring Regions, Dimitrovgrad, 2002.

The authors presents a detailed description morphology and anatomy of the species *Octodrilus brecheri* (Zicsi,1969), a new finding for the earthworm (*Oligoacheta, Lumbricidae*) fauna of Serbia. *O. Brecheri* have been recognized in the territory of mountain Čemernik, in southeastrn Serbia.

Key words: *Oligoacheta, Lumbricidae.*

Uvod

Octodrilus brecheri (Zicsi,1969) je retko zastupljena vrsta u Evropi. Literaturni podaci o ovoj vrsti su vrlo oskudni. Ovu vrstu prvi opisuje Zicsi 1969., iz Austrije (Polster), zatim Šapkarev 1972., iz Makedonije (Jegunovce), dok je u Hrvatskoj otkriva Mršić 1984. (Velebit) i 1985 (Gorski Kotar). Mi smo je otkrili i u Crnoj Gori (Tivat) ali ti rezultati još uvek nisu objavljeni.

Materijal i metode rada

U radu je korišćena metoda prekopavanja i pretraživanja određenih površina ručnoim sakupljanjem životinja uz pomoć ašov-lopate i primeni formalinske metode, na području planine Čemernik. Uzimane su probe 40x40x40cm. Urađeno je 10 proba, a navedena vrsta je otkrivena samo u jednoj. Životinje su fiksirane u 96%-om alkoholu.

Rezultati i diskusija

Na području jugoistočne Srbije, na obroncima planine Čemernik u toku 1997. utvrđeno je prisustvo vrste *Octodrilus brecheri*, na nadmorskoj visini od 700m. To je ujedno i prvo nalazište na teritoriji Srbije. Ovo je vrlo retka vrsta a njeno prisustvo je utvrđeno u planinskom pašnjaku i to u samo jednoj probi. *Octodrilus brecheri* je pronađena zajedno sa sledećim vrstama: *Allolobophora rosea*, *A. caliginosa trapezoides* i *L. rubellus*.

Budući da je pronađena prvi put u Srbiji u radu dajemo opis glavnih karakteristika ove retko zastupljene vrste.

Naš primerak vrste *O. brecheri* ima telo dugo 8 cm, dijametra 5 mm, broj segmenata 142, obojenost tela je sivoljubičasta. Prostomium je epilobičan, zatvoren. Prva dorzalna pora je na intersegmentalnoj brazdi 10/11. Hete su široko parne. Muški polni otvori su slabo vidljivi na 15. segmentu Klitelum je na 29-36 segmentu, sedlastog oblika. Tuberkula pubertatis je na 29-36. segmentu. Žlezdasti želudac od 15-16. a mišićni od 17-18. segmenta. Ima 4 para semenih vrećica u 9-12. segmentu. Šest pari semeprijemnika u 5., 6., 7., 8., 10. i 11. segmentu.

Zaključak

Octodrilus brecheri (Zicsi, 1969) je u zoogeografskom pogledu srednjeevropski faunistički element ali vrlo retko zastupljena. Literaturni podaci su dosta oskudni. Jedino Mršić u Hrvatskoj, u oblasti planine Velebit (1984) ovu vrstu nalazi u nešto većem broju biotopa nego što je to slučaj kod ostalih istraživača. U Jugoslaviji je otkrivena u Crnoj Gori samo na jednom nalazištu, dok je u Srbiji na planini Čemernik, u planinskom pašnjaku, na lokalitetu Modra stena, (700m) prvo nalazište ove vrste.

Literatura

- Mršić, N.** 1984: Research on the fauna and associations of earthworm (*Lumbricidae*) in Velebit and Kapela (Croatia). *Biol. Vestn.* 31 (1): 55-70.
- Mršić, N.** 1985: Research on the fauna and associations of earthworm (*Lumbricidae*) in the Regions of Učka and Gorski Kotar. *Biol. Vestn.* 33 (1): 41-56.
- Šapkarev, J.** 1972: Nekolku dozdevniglisti (*Oligochaeta: Lumbricidae*) novi za faunata na Makedonija. *Fragmenta balcanica, Mus. Mac. Scien. Nat. Tom IX, N. 12, S. 117-122.*
- Zicsi, A.** 1969: Neue Regenwurm-Arten aus den Osterreichischen Karawanken. *Zool. Budap.* IX, 2, 379-384.
- Zicsi, A.** 1972: Ein neuer wiederfund von *Allolobophora dofleini* Ude 1922. *Ann. Univ. Se. Budapest, T. 14:* 241-245

Summary

***Octodrilus brecheri* (Zicsi, 1969), New Species in the Earthworms Fauna of Serbia**

Mirjana Stojanović, Spasenija Karaman

Faculty of Natural Science, Univ. of Kragujevac

A new species in the fauna of southeastern Serbia, namely *Octodrilus brecheri* (Zicsi, 1969), is described. Body length is 8cm/5mm. The body has 142 segments. The prostomium is epilobic, closed. The first dorsal pore is in the intersegmental groove 10/11. The male aperture is at the 15. segment without glandular atrium. Clitellum is on the 29-36. segments. Tubercula pubertatis appear on the 29-36. segments. They have six pairs of spermathecae in the 5., 6., 7., 8., 10. i 11.